Lietas Nr. A420370614
Lietas arhīva Nr. AA43-1037-16/11

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā **2016.gada 1.decembrī**

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente I.Višķere,
tiesnesis V.Poķis un tiesnese L.Vīnkalna

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA "Giga nams" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2014.gada 25.augusta lēmuma Nr.22.9/L-21180 atcelšanu, sakarā ar SIA "Giga nams" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 12.jūnija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja SIA "Giga nams" 2011.gada februārī veica priekšnodokļa atskaitījumus, pamatojoties uz SIA "/Nosaukums/" vārdā izrakstīto rēķinu par pakalpojumu – konsultāciju nodokļu likumdošanas un grāmatvedības jautājumos sniegšanu pieteicējas klientu lietās laika posmā no 2010.gada 2.augusta līdz 31.decembrim.

[2] Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – dienests) pieteicējai veica pievienotās vērtības nodokļa auditu par 2011.gada janvāri un februāri, kā rezultātā ar dienesta Nodokļu kontroles pārvaldes Juridisko personu sestās audita daļas galvenās nodokļu inspektores 2013.gada 17.decembra lēmumu Nr.23.23/L-1385 pieteicējai papildu nomaksai budžetā aprēķināts pievienotās vērtības nodoklis 5657,27 lati, soda nauda 1697,18 lati un nokavējuma nauda 2593,86 lati, kā arī samazināts no budžeta atmaksājamais pievienotās vērtības nodoklis par 1430,23 latiem un saistībā ar to noteikta soda nauda 429,07 latu apmērā (*lietas 1.sējuma 45.-47.lapa*).
Pieteicēja minēto lēmumu apstrīdēja (*lietas 1.sējuma 25.lapā ar papildinājumu 26.-27.lapā*).

[3] Ar dienesta ģenerāldirektora p.i. 2014.gada 25.augusta lēmumu Nr.22.9/L-21180 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) apstrīdētais lēmums atstāts negrozīts (*lietas 1.sējuma 10.-21.lapa*) (*lai arī procesa dalībnieki uz pārsūdzēto lēmumu atsaucas kā uz 2014.gada 22.augusta lēmumu, tam pievienotajā izdrukā no elektroniskās deklarēšanās sistēmas (lietas 1.sējuma 22.lapa) redzams, ka pārsūdzētais lēmums parakstīts 2014.gada 25.augustā, līdz ar to par lēmuma izdošanas datumu uzskatāms 25.augusts, nevis 22.augusts*).
Pārsūdzētajā lēmumā dienests norādījis, ka pieteicējai nav atzīstamas pievienotās vērtības nodokļa atskaitīšanas tiesības par darījumu ar SIA "/Nosaukums/". Šādu pozīciju dienests pamatojis ar to, ka par konkrēto darījumu noslēgtajā līgumā, izsniegtajā rēķinā un noformētajā pieņemšanas-nodošanas aktā sniegtā pakalpojuma būtība norādīta tik vispārīgi un nekonkrēti, ka nav iespējams pārliecināties par to, kāds tieši pakalpojums pieteicējai faktiski sniegts. Arī pieteicējas un SIA "/Nosaukums/" amatpersonu sniegtajos paskaidrojumos par strīdus darījumu sniegtā pakalpojuma saturs nav pietiekami izskaidrots. Tāpat pieteicējas pārstāvis nav izskaidrojis, kāpēc pakalpojuma sniegšanai izvēlēta tieši SIA "/Nosaukums/", proti, kā pieteicēja pārliecinājās par to, ka SIA "/Nosaukums/" vienīgais darbinieks – amatpersona /pers. A/ – ir pietiekami kompetents, lai sniegtu konsultācijas grāmatvedības un nodokļu tiesiskā regulējuma jautājumos. Savukārt /pers. A/ pie zvērināta notāra sniegtie paskaidrojumi satur pretrunas ar citiem lietā noskaidrotiem apstākļiem. Tādējādi dienests secinājis, ka nav iespējams pārliecināties ne par strīdus darījuma būtību, ne par tā faktisko norisi, ne par sniegtā pakalpojuma saistību ar pieteicējas saimniecisko darbību. Turklāt tas, ka no attaisnojuma dokumentiem nav iespējams identificēt sniegtā pakalpojuma būtību un norisi un arī darījuma dalībnieki nav spējuši sniegt konkrētus paskaidrojumus par pakalpojumu sniegšanas faktisko norisi, dienesta ieskatā liecina, ka konkrētais darījums faktiski vispār nav noticis, bet ticis noformēts tikai "uz papīra". Dienests vienlaikus atzinis, ka lietā noskaidroto apstākļu kopums liecina par to, ka pieteicējai bija jāzina, ka darījums faktiski nav noticis.

[4] Pieteicēja, nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam, vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par tā atcelšanu (*lietas 1.sējuma 3.-8.lapa*).
Pieteikums motivēts šādi.
[4.1] Apstāklis, ka pieteicēja par strīdus darījumu nav sniegusi precīzu informāciju, neliecina, ka darījums nav noticis.

Pieteicējai bija pasūtījums no SIA "Audita pakalpojumu centrs", kuras klienti savukārt bija maksātnespējas administratori, kuriem bija nepieciešama informācija par administrējamo maksātnespējīgo personu darījumiem, lai apkopotu pierādījumus darījumu apstrīdēšanai. Šīs izpētes (informācijas savākšanas) nodrošināšanai SIA "Audita pakalpojumu centrs" piesaistīja pieteicēju, savukārt pieteicēja – SIA "/Nosaukums/". Sniegto pakalpojumu būtība līdz ar to līdzinājās detektīvdarbībai, kuras ietvaros tika iegūti personu dati. Ņemot vērā, ka ne pieteicējai, ne SIA "/Nosaukums/" nebija licences detektīvdarbības veikšanai, ne pieteicējas amatpersona, ne SIA "/Nosaukums/" amatpersona nevēlējās audita ietvaros detalizēti stāstīt par sniegtajiem pakalpojumiem. Turklāt tas, ka pieteicējai un secīgi SIA "/Nosaukums/" izpētei tika nodota informācija, kas iegūta maksātnespējas procesos, bija pretrunā tiesību normās noteiktajam pienākumam maksātnespējas administratoriem neizpaust maksātnespējas procesos iegūto informāciju.

[4.2] Apstāklis, ka strīdus darījuma attaisnojuma dokumentos sniegtais pakalpojums ir norādīts nekonkrēti, nevar būt iemesls, lai pieteicējai liegtu priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības.

Normatīvie akti neparedz konkrētu apjomu, cik precīzi darījuma attaisnojuma dokumentos atspoguļojams pakalpojuma apraksts. Savukārt Augstākās tiesas judikatūrā atzīts, ka nodokļa rēķinam piemītoši formāli trūkumi – nepietiekams darījuma apraksts – nevar būt pamats atskaitīšanas tiesību ierobežošanai.

[4.3] SIA "/Nosaukums/" amatpersona /pers. A/ izvēlējās sniegt savu paskaidrojumu pie zvērināta notāra, lai izslēgtu iespējamas dienesta šaubas par paskaidrojuma sniedzēja personību. Līdz ar to dienestam nav pamata apšaubīt /pers. A/ paskaidrojumā norādīto.

[4.4] Apstāklis, ka SIA "/Nosaukums/" amatpersonai /pers. A/ nav izglītība jurisprudencē vai finansēs, nevar būt pamats, lai pieteicējai liegtu priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības . /pers. A/ sniegtie pakalpojumi bija saistīti ar informācijas iegūšanu par maksātnespējīgo juridisko personu valdes locekļiem un maksātnespējīgām fiziskajām personām, tādēļ pakalpojumu sniegšanai padziļinātas zināšanas nodokļu tiesiskajā regulējumā un jurisprudencē vispār nebija nepieciešamas. Turklāt normatīvie akti nenoteic konkrētas prasības attiecībā uz pakalpojumu sniedzēju izglītību.

[4.5] Pārsūdzētajā lēmumā nav konkrēti norādīts, kurš no priekšnodokļa atskaitīšanas priekšnoteikumiem pieteicējas gadījumā nav iestājies. Pieteicēja uzskata, ka ir izpildījusi visus priekšnoteikumus, lai īstenotu tiesības uz priekšnodokļa atskaitīšanu.

[5] Iestāde, sniedzot paskaidrojumus par pieteikumu, norādījusi, ka pieteikumu neatzīst, ņemot vērā pārsūdzētajā lēmumā ietvertos argumentus (*lietas 1.sējuma 24.lapa*).

[6] Administratīvā rajona tiesa ar 2015.gada 12.jūnija spriedumu pieteikumu noraidīja (*lietas 2.sējuma 239.-243.lapa*).

Tiesa, izvērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un pārbaudījusi pierādījumus, par pamatotu atzina dienesta secinājumu, ka pieteicēja no SIA "/Nosaukums/" faktiski nesaņēma strīdus pakalpojumus, bet tā vietā notikusi formāla dokumentu noformēšana par faktiski neesošu darījumu.

Tiesa, izvērtējusi strīdus darījuma attaisnojuma dokumentos norādīto informāciju kopsakarā ar pieteicējas un SIA "/Nosaukums/" amatpersonas /pers. A/ paskaidrojumiem, atzina, ka sniegtie paskaidrojumi ir pretrunīgi un nav ticami. Tiesa norādīja, ka darījumā iesaistītajām pusēm būtu jāspēj sniegt detalizētu izskaidrojumu par darījuma norisi un būtību. Tiesa secināja, ka /pers. A/ saimnieciskajai darbībai nav saskatāms loģisks izskaidrojums, jo, lai arī /pers. A/ sevi pozicionējis kā veiksmīgu un labu speciālistu, viņš vienlaikus nespēj sniegt konkrētus paskaidrojumus par savu saimniecisko darbību. Tāpat tiesa par neticamu atzina apstākli, ka /pers. A/ vairākus mēnešus sniedzis laikietilpīgus pakalpojumus, par to nesaņemot samaksu (samaksa par 2010.gada augustā-decembrī veiktajiem darbiem pārskaitīta tikai 2011.gada februārī).

Tiesa atzinusi, ka SIA "Audita pakalpojumu centrs" sniegtā informācija par pakalpojumiem, kas iepirkti no pieteicējas, nepierāda, ka pieteicēja no SIA "/Nosaukums/" saņēma strīdus pakalpojumus.

Tiesa norādījusi, ka par to, ka nodokļu maksātājs zināja vai tam bija jāzina, ka tas piedalās krāpšanā ar pievienotās vērtības nodokli saistītās darbībās, var liecināt apstāklis, ka nodokļu maksātājs patiesībā nav saņēmis pakalpojumus, kas iegrāmatoti kā notikuši. Tiesa atzinusi, ka ar lietas materiāliem ir pierādīts, ka pieteicēja krāpnieciski ir atsaukusies uz priekšnodokļa atskaitīšanas tiesībām.

[7] Pieteicēja par minēto pirmās instances tiesas spriedumu iesniegusi apelācijas sūdzību (*lietas 2.sējuma 4.-11.lapa*).

Papildus argumentiem, kas bija norādīti jau pieteikumā, pieteicēja apelācijas sūdzībā norādījusi, ka atbilstoši Augstākās tiesas judikatūrai priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības nodokļu maksātājam var liegt tikai tad, ja ir pierādīts, ka nodokļu maksātājs zināja vai viņam vajadzēja zināt, ka konkrētais darījums ir iesaistīts nodokļa izkrāpšanas shēmā. Pieteicējas ieskatā pirmās instances tiesa spriedumā nav analizējusi un līdz ar to nav pierādījusi pieteicējas krāpniecību, ļaunprātību vai pienākumu zināt par sava darījumu partnera negodprātību, bet analizējusi tikai to, vai darījums patiesi ir noticis.

Pieteicēja uzsvērusi, ka nevar būt atbildīga par to, kā SIA "/Nosaukums/" veica savu saimniecisko darbību. Pieteicēja arī norādījusi, ka tiesa nepamatoti pievērsusi uzmanību tam, ka pieteicēja SIA "/Nosaukums/" par 2010.gadā sniegtajiem pakalpojumiem samaksājusi tikai 2011.gada februārī, jo normatīvie akti neprasa, lai norēķināšanās par pakalpojumiem notiku kādā konkrētā termiņā. Turklāt SIA "/Nosaukums/" apgrozījums 2010.gadā pārsniedza miljonu latu, līdz ar to esot saprotams, ka SIA "/Nosaukums/" varēja atļauties pieteicējai sniegt pakalpojumus, par tiem saņemot atlīdzību tikai 2011.gadā.

[8] Dienests pieteicējas iesniegto apelācijas sūdzību neatzīst (*lietas 2.sējuma 17.-18.lapa*). Dienests uzsvēris, ka

pieteicēja, apzināti noformējot dokumentus par neesošiem darījumiem, nevar nezināt par iesaistīšanos krāpnieciskā darbībā.

[9] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa administratīvo lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[10] Izskatāmajā lietā izšķirams procesa dalībnieku strīds par to, vai dienests pārsūdzētajā lēmumā pamatoti atzinis, ka pieteicējai liedzamas priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības par tās deklarēto strīdus darījumu ar SIA "/Nosaukums/".

[11] Priekšnodoklis saskaņā ar likuma "Par pievienotās vērtības nodokli" 1.panta 9.punkta "a" apakšpunktu ir pievienotās vērtības nodokļa summa, kas norādīta apliekamajai personai izrakstītajā pievienotās vērtības nodokļa rēķinā par iegādātajām precēm vai saņemtajiem pakalpojumiem tās saimnieciskās darbības nodrošināšanai (*šeit un turpmāk tiesību normas redakcijā, kas bija spēkā strīdus darījuma veikšanas laikā*). Savukārt atbilstoši likuma "Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktam dienestā reģistrētai apliekamai personai ir tiesības nodokļa deklarācijā kā priekšnodokli no budžetā maksājamās nodokļa summas atskaitīt no citām apliekamajām personām saņemtajos nodokļa rēķinos norādītās nodokļa summas par precēm un pakalpojumiem savu ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai.

Augstākās tiesas judikatūrā jau ilgstoši tiek atzīts, ka atbilstoši likuma jēgai, skatot likuma "Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktu kopsakarā ar 1.panta 9.punktu un 8.pantu, priekšnodokli var atskaitīt tikai par atbilstoši nodokļa rēķinam faktiski notikušu darījumu (*sk., piemēram, Augstākās tiesas 2013.gada 10.maija sprieduma lietā Nr.SKA-2/2013 7.punktu, 2008.gada 21.februāra spriedumu lietā Nr.SKA-41/2008, 2007.gada 28.februāra spriedumu lietā Nr.SKA-70/2007 un 2006.gada 17.janvāra spriedumu lietā Nr.SKA-14*).

Tādējādi būtisks priekšnoteikums priekšnodokļa atskaitīšanai ir tas, ka rēķinā norādītais pakalpojums faktiski saņemts un turklāt tieši no rēķinā norādītās personas. Tas nozīmē, ka, lai iegūtu tiesības atskaitīt priekšnodokli, nav pietiekami, ka par darījumu noformēts rēķins, jo darījumam jābūt arī faktiski notikušam gan pēc tā ekonomiskā, gan juridiskā rakstura (būtības), un nodokļu rēķinam ir jāatbilst faktiski notikušam darījumam (*Tiesu prakses vispārinājuma "Administratīvo tiesu prakse likuma "Par pievienotās vērtības nodokli" interpretācijā un piemērošanā" 6.-8.punkts, http://www.at.gov.lv/lv/info/summary/2009/*).

Vienlaikus, pamatojoties uz Eiropas Savienības Tiesas judikatūru (*sk. 2012.gada 21.jūnija spriedumu apvienotajā lietā Nr.C-80/11 un C-142/11 Mahageben ar tajā sniegtajām atsaucēm uz iepriekšējiem Tiesas nolēmumiem, kā arī 2013.gada 31.janvāra spriedumu lietā Nr.C-643/11 un 2013.gada 18.marta rīkojumu lietā C-563/11*), secināms, ka, lai nodokļu maksātājam liegtu tiesības veikt priekšnodokļa atskaitījumu no budžetā maksājamās nodokļa summas, nav pietiekami konstatēt tikai darījumu faktisko neesību starp nodokļu maksātāju un tā sadarbības partneriem. Ir nepieciešams konstatēt arī to, ka nodokļu maksātājs zināja vai viņam vajadzēja zināt, ka viņš ir iesaistīts ļaunprātīgos vai pat krāpnieciskos darījumos ar mērķi gūt fiskālas priekšrocības atskaitāmā nodokļa veidā. Nodokļa maksātājs, kurš zināja vai kuram bija jāzina, ka, slēdzot darījumu, tas piedalās ar krāpšanos ar pievienotās vērtības nodokli saistītā darbībā, ir krāpšanās dalībnieks, turklāt neatkarīgi no tā, vai viņš gūst labumu vai nē. Šādos gadījumos atskaitīšanas tiesību izmantošana ir atsakāma (*sk. Eiropas Savienības Tiesas 2006.gada 6.jūlija sprieduma apvienotajās lietās Nr.C-439/04 un Nr.C-440/04 Axel Kittel 59.punktu*).

[12] Ievērojot minēto, izskatot konkrēto lietu, vispirms jāpārbauda, vai ir pietiekams pamats atzīt, ka SIA "/Nosaukums/" nav faktiski sniegusi pieteicējai pakalpojumus, par kuriem izrakstīts dienesta apstrīdētais rēķins. Ja apgabaltiesa secinās, ka strīdus darījums starp pieteicēju un SIA "/Nosaukums/" nav faktiski noticis, tad jāpārbauda, vai ir pamats atzīt, ka pieteicēja to zināja vai tai vajadzēja to zināt.

[13] Pieteicēja savu priekšnodokļa atskaitīšanas tiesību pamatošanai audita ietvaros dienestam iesniedza ar 2011.gada 2.februāri datētu faktūrrēķinu Nr.01-02 un divus pieņemšanas-nodošanas aktus Nr.01/02, kā arī 2010.gada 2.augusta līgumu Nr.VGN-01/08 (*lietas 1.sējuma 51.-54.lapa*).

Rēķinā norādīts, ka tas izrakstīts apmaksai saskaņā ar 2010.gada 2.augusta līgumu Nr.VGN-01/08 par pakalpojumu, kas sniegts laika posmā no 2010.gada 2.augusta līdz 2010.gada 31.decembrim kopumā 375 stundu apmērā pēc likmes 90 lati par vienu stundu.

Savukārt līgumā, uz kuru rēķinā dota atsauce, norādīts, ka pieteicēja vienojas ar SIA "/Nosaukums/" par to, ka SIA "/Nosaukums/" "pēc iesniegto dokumentu analīzes sniedz konsultācijas nodokļu likumdošanas un grāmatvedības jautājumos pieteicējas klientu lietās". Līgumā arī norādīts, ka pieteicēja maksā SIA "/Nosaukums/" atlīdzību par saņemtajām konsultācijām saskaņā ar atlīdzības likmi 90 lati plus pievienotās vērtības nodoklis par stundu un veikto darbu apjomu puses saskaņo ar pieņemšanas-nodošanas aktu, kas ir pamats rēķina izsniegšanai.

Vienā no pieņemšanas-nodošanas aktiem norādīts, ka SIA "/Nosaukums/" 2010.gadā ir sniegusi pieteicējai konsultācijas grāmatvedības un nodokļu likumdošanas jautājumos, kopējais darba stundu skaits – 375, kopējā izpildīto darbu vērtība bez pievienotās vērtības nodokļa – 33 750 lati. Savukārt otrajā pieņemšanas-nodošanas aktā norādīts, ka saskaņā ar pieteicējas pasūtījumu SIA "/Nosaukums/" ir sniegusi konsultācijas grāmatvedības un nodokļu likumdošanas jautājumos augustā 74 stundas, septembrī 74 stundas, oktobrī 76 stundas, novembrī 75 stundas un decembrī 76 stundas

(kopā 375 stundas).

[14] Saskaņā ar likuma "Par grāmatvedību" 7.pantu attaisnojuma dokumentam ir jāsatur saimnieciskā darījuma apraksts un pamatojums. Savukārt likuma "Par grāmatvedību" 2.pants noteic, ka grāmatvedību kārto tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu [..] konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei.

Līdz ar to pieteicēja kļūdās, uzskatot, ka tiesību normas nenoteic to, cik precīzi darījuma attaisnojuma dokumentos atspoguļojams pakalpojuma apraksts. Minētās tiesību normas skaidri paredz, ka attaisnojuma dokumentos darījuma apraksts ir jāatspoguļo tādējādi, lai varētu gūt skaidru priekšstatu par konkrētā saimnieciskā darījuma norisi un būtību. Jo īpaši būtiski tas ir darījumos, saistībā ar kuriem persona plānojusi veikt priekšnodokļa atskaitījumus, jo viens no priekšnoteikumiem pievienotās vērtības nodokļa atskaitīšanai ir tas, ka darījumi, par kuriem nodoklis tiek atskaitīts, ir izmantoti nodokļu maksātāja saimnieciskās darbības nodrošināšanai (ar pievienotās vērtības nodokli apliekamu preču vai pakalpojumu radīšanai). Savukārt, lai būtu iespējams noteikt, vai konkrēts pakalpojums ir saistīts ar nodokļu maksātāja saimnieciskās darbības nodrošināšanu, ir nepieciešams konstatēt sniegtā pakalpojuma būtību.

Tādējādi pieteicējai, lai tā par strīdus darījumu varētu atskaitīt priekšnodokli, bija pienākums nodrošināt, ka attaisnojuma dokumenti pietiekami skaidri atspoguļo sniegtā pakalpojuma būtību.

[15] Izvērtējusi minētos strīdus darījuma attaisnojuma dokumentus, apgabaltiesa piekrīt dienestam, ka no tiem nav iespējams pienācīgi identificēt strīdus pakalpojuma būtību, jo dokumentos norādītais apraksts "konsultācijas grāmatvedības un nodokļu likumdošanas jautājumos pieteicējas klientu lietās" ir pārāk vispārīgs, lai varētu izsekot tam, kādas tieši konsultācijas sniegtas. Nodokļu tiesiskais regulējums un grāmatvedības jautājumi ir tik plaša sfēra, ka norāde uz šajā sfērā sniegtām konsultācijām ir nepietiekama, lai varētu identificēt konkrēta pakalpojuma būtību. Ne no rēķina, ne no līguma, ne no pieņemšanas-nodošanas aktiem nav konstatējams tas, par kādiem tieši jautājumiem konsultācijas sniegtas, kādu "pieteicējas klientu" lietās un kas tās par klientu "lietām".

Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas judikatūrai šādi attaisnojuma dokumenti atzīstami par neatbilstoši noformētiem, tādējādi paši par sevi nav pietiekami, lai pierādītu darījuma faktisko esību. Līdz ar to jāpārbauda, vai lietā ir citi pierādījumi, kas ļauj pārliecināties par darījuma būtību un faktisko norisi (*sk. Eiropas Savienības Tiesas 2016.gada 15.septembra spriedumu lietā Nr.C-516/14*).

[16] Izvērtējusi pieteicējas un tās darījumu partnera paskaidroto par strīdus darījumu, apgabaltiesa secina, ka ne pieteicēja, ne tās darījumu partnera SIA "/Nosaukums/" bijusī amatpersona /pers. A/ nav sniedzis pietiekami detalizētu un ticamu skaidrojumu par strīdus darījumu būtību.

[16.1] Iestādei 2013.gada 4.decembrī sniegtajos paskaidrojumos (*lietas 1.sējuma 66.lapas otra puse*) pieteicējas amatpersona /pers. B/ (kurš strīdus darījuma norises laikā bija pieteicējas vienīgais darbinieks) norādīja, ka SIA "/Nosaukums/" (tās pārstāvis /pers. A/) pieteicējai laika posmā no 2010.gada augusta līdz decembrim sniedza konsultācijas trešo personu grāmatvedības datu ticamības un uzņēmumu galveno finanšu rādītāju izvērtēšanā, īpašu uzmanību veltot nerentablu (neizdevīgu) darījumu identificēšanai, par kuriem zaudējumus varētu piedzīt no sabiedrības valdes saskaņā ar Komerclikuma 169.pantu, vai kurus varētu apstrīdēt saskaņā ar Maksātnespējas likuma 96.-100.pantu. Konsultācijas tika sniegtas tikai mutiski, SIA "/Nosaukums/" uz vietas veicot datu analīzi "no mapēm un elektroniskajā formātā esošās informācijas". Konsultācijas pārsvarā sniegtas pieteicējas juridiskajā adresē, bet bijuši arī gadījumi, kad tikšanās notikušas neformālā vidē.

[16.2] No minētā paskaidrojuma izriet, ka SIA "/Nosaukums/" amatpersona /pers. A/ uz vietas pieteicējas juridiskajā adresē analizēja to informāciju (dokumentus), ko viņam mapēs vai elektroniskā formātā iedeva pieteicēja, un analīzes rezultātā izdarītos secinājumus mutiski izstāstīja pieteicējas amatpersonai /pers. B/.

Apgabaltiesas ieskatā šāds paskaidrojums ir ne tikai ļoti vispārīgs (jo pieteicēja nav norādījusi un nekur nav uzskaitīts, kādu tieši personu grāmatvedības dati un finanšu rādītāji tika analizēti), bet arī pretrunā tam, ko pieteicēja par strīdus darījumu paskaidrojusi pieteikumā tiesai. Proti, pieteikumā tiesai pieteicēja norādījusi, ka SIA "/Nosaukums/" sniegto pakalpojumu būtība raksturojama kā detektīvdarbība, kuras ietvaros tikai iegūti personu dati.

Apgabaltiesa uzskata, ka pieteicējas rīcībā esošu dokumentu (informācijas) analīze un "detektīvdarbība, kuras ietvaros tiek vākti personu dati" ir divas dažādas darbības. Līdz ar to pieteikumā tiesai pieteicēja strīdus pakalpojumus raksturojusi pavisam citādāk, kā to bija skaidrojusi dienestam.

Turklāt pieteicējas gan iestādei sniegtajos paskaidrojumos, gan pieteikumā tiesai norādītais daļēji ir pretrunā arī attaisnojuma dokumentos ietvertajam pakalpojumu aprakstam, jo nekas no pieteicējas paskaidrotā neliecina, ka konsultācijas būtu skārušas nodokļu tiesiskā regulējuma jautājumus, kā norādīts gan līgumā, gan pieņemšanas-nodošanas aktos. Tāpat par strīdus darījumu noslēgtajā līgumā tiešā tekstā norādīts, ka veicamais darbs ir konsultāciju sniegšana "pēc iesniegto dokumentu analīzes", tātad līgumā nav nekādas norādes par kaut kādas informācijas vākšanu detektīvdarbības ietvaros. Kā pretruna vērtējams arī tas, ka attaisnojuma dokumentos norādīts, ka tika sniegtas konsultācijas grāmatvedības un nodokļu tiesiskā regulējuma jautājumos, bet pieteikumā tiesai pieteicēja apgalvojusi, ka pakalpojuma sniegšanai /pers. A/ nebija vajadzīgas padziļinātas zināšanas grāmatvedībā vai nodokļu tiesībās, jo /pers. A/ faktiski esot veicis izpēti "attiecībā uz maksātnespējīgo juridisko personu valdes locekļiem un maksātnespējīgām fiziskajām personām". Tātad pieteikumā tiesai pieteicēja faktiski norādījusi, ka tās darbības, ko veica SIA "/Nosaukums/", pēc būtības neatbilst tam pakalpojumam, kas norādīts darījuma attaisnojuma dokumentos.

[16.3] Iestādei sniegtajā paskaidrojumā norādītais ir pretrunā arī tam, ko pieteicējas amatpersona paskaidroja pirmās instances tiesas sēdē (*lietas 1.sējuma 230.-234.lapa*). Proti, tiesas sēdē /pers. B/ norādīja, ka no SIA "Audita pakalpojumu centrs" viņš saņēma mapes ar informāciju par konkrētiem maksātnespējīgiem uzņēmumiem, par kuriem bija jāveic izpēte par to, kāds ir šo uzņēmumu pamatlīdzekļu izlietojums un vai konkrēti šo uzņēmumu darījumi ir faktiski notikuši. Tostarp esot bijis jābrauc uz šo uzņēmumu juridisko adresi, lai pārbaudītu, vai attiecīgajā adresē konkrētais uzņēmums atrodas, vai attiecīgajā adresē atrodas cilvēki, jāskaidro, vai konkrēts pamatlīdzeklis varētu maksāt tik, cik tas norādīts.

Tādējādi tiesas sēdē paskaidrotais, ka pakalpojums ietvēris informācijas vākšanu par konkrētiem uzņēmumiem un fizisku braukšanu uz ar izpētāmo uzņēmumu saistītām vietām, ir pretrunā iestādei paskaidrotajam, ka pakalpojums izpaudies, uz vietas pieteicējas juridiskajā adresē analizējot informāciju, ko pieteicēja izsniedza /pers. A/ izvērtēšanai. Tāpat tas ir pretrunā pieteikumā norādītajam, ka /pers. A/ pakalpojuma ietvaros veiktās darbības pamatā bija saistītas ar informācijas vākšanu par uzņēmumu valdes locekļiem un maksātnespējīgām fiziskajām personām (tātad par pašām fiziskajām personām, nevis par uzņēmumu pamatlīdzekļiem vai juridiskās adreses apstākļiem) (*sk. lietas 1.sējuma 7.lapu*).

[16.4] Bez ievērības nav atstājams arī tas, ka ne paskaidrojumos iestādei, ne pieteikumā tiesai, ne tiesas sēdē pieteicēja tā arī nespēja konkretizēt strīdus pakalpojuma saturu, proti, nespēja norādīt konkrētas personas, kuru informācija tika analizēta un par kurām tika vākta informācija, uz kurieni izpētes ietvaros tika braukts un kāda informācija par konkrētiem uzņēmumiem tika savākta.

[16.5] Arī pieteicējas darījumu partnera SIA "/Nosaukums/" amatpersonas /pers. A/ (kurš strīdus darījumu laikā bija vienīgā SIA "/Nosaukums/" amatpersona un darbinieks) paskaidrotais par strīdus darījumu nesatur pietiekami detalizētu darījuma būtības un faktiskās norises izklāstu, turklāt ir pretrunīgs.

[16.6] Lietas materiālos ir dienestam iesniegtā /pers. A/ 2013.gada 11.decembra notariāli apliecināta paskaidrojuma kopija (*lietas 1.sējuma 56.-58.lapa*). Šajā paskaidrojumā /pers. A/ norādījis, ka personīgi sniedzis konsultācijas pieteicējas darbiniekiem no 2010.gada 2.augusta līdz 31.decembrim. Konsultāciju sniegšana pārsvarā notikusi pieteicējas biroja telpās, kur viņam tika izsniegti analizējamie dokumenti papīra formā, un šo dokumentu izvērtēšana notikusi turpat uz vietas, jo dokumentus iznest ārpus pieteicējas biroja telpām bijis kategoriski aizliegts. Konsultāciju sniegšana izpaudusies tādējādi, ka /pers. A/ iepazinies ar pieteicējas klientu lietām un izvērtējis grāmatvedības datu ticamību un galvenos finanšu rādītājus, kā arī maksātnespējas cēloņus, tostarp identificējot zaudējumus nesošus (neizdevīgus) darījumus, saistībā ar kuriem varētu piedzīt zaudējumus no valdes saskaņā ar Komerclikuma 169.pantu vai kurus varētu apstrīdēt saskaņā ar Maksātnespējas likuma 96.-100.pantu.

/pers. A/ paskaidrojumam pievienota tabula, kurā pa minūtēm uzskaitīts sniegto konsultāciju laiks, neidentificējot, par kādiem jautājumiem katrā konkrētā laikā konsultācijas sniegtas.

[16.7] Izvērtējot minēto paskaidrojumu, secināms, ka, pirmkārt, /pers. A/ šajā paskaidrojumā nav sniedzis nekādu konkrētu informāciju par sniegto pakalpojumu saturu (to, kādu tieši uzņēmumu dokumenti tika analizēti). Otrkārt, /pers. A/ paskaidrojumā sniegtais pakalpojuma apraksts gandrīz vārds vārdā sakrīt ar to, kā strīdus darījumu bija raksturojusi pieteicēja /pers. B/ dienestam sniegtajā paskaidrojumā (*sk. lietas 1.sējuma 56.lapas pēdējo rindkopu un 66.lapas otrās puses otro rindkopu*).

Šādos apstākļos jāņem vērā, ka uz dienesta 2013.gada 2.oktobra aicinājumu ierasties iestādē un sniegt paskaidrojumu /pers. A/ neatsaucās. /pers. A/ paskaidrojums iestādei tika iesniegts ar pieteicējas amatpersonas /pers. B/ starpniecību tikai 2013.gada 12.decembrī, proti, pēc tam, kad /pers. B/ audita nobeiguma sarunas ietvaros bija norādījis, ka iesniegs papildu pierādījumus par strīdus darījumu (*lietas 1.sējuma 42.lapa*).

Līdz ar to apgabaltiesa atzīst, ka ir pietiekams pamats uzskatīt, ka /pers. A/ paskaidrojumu dienestam sniedzis ciešā sadarbībā ar pieteicēju. Par to liecina ne tikai ļoti līdzīgais strīdus pakalpojuma formulējums, bet arī tas, ka paskaidrojumā norādīti konkrēti attaisnojuma dokumentu datumi un numuri, lai arī /pers. A/ vēlāk tiesas sēdē apliecināja, ka, pārdodot uzņēmumu (saskaņā ar *Lursoft* pieejamo informāciju – 2011.gada 20.aprīlī), visus dokumentus atdeva jaunajam īpašniekam, un vienlaikus /pers. A/ nespēja nosaukt konkrētu personu, no kuras bija ieguvis paskaidrojuma sagatavošanai nepieciešamo informāciju par dokumentu rekvizītiem (*lietas 1.sējuma 236.lapas otra puse*).

Pieteicēja pieteikumā norādījusi, ka /pers. A/ izvēlējās dienestam paskaidrojumu sniegt, vispirms apliecinot paskaidrojuma sniegšanu pie zvērināta notāra tādēļ, lai dienestam nebūtu pamata apšaubīt, ka konkrēto paskaidrojumu tiešām sniedzis tieši /pers. A/. Apgabaltiesa norāda, ka šāds skaidrojums neizskaidro to, kādēļ /pers. A/ neatsaucās dienesta aicinājumam ierasties dienestā un sniegt paskaidrojumus klātienē. Ir pašsaprotami, ka tad, ja /pers. A/ pats būtu ieradies dienestā, uzrādījis personu apliecinošu dokumentu un sniedzis paskaidrojumu, dienests nebūtu apšaubījis, ka tieši viņš sniedz konkrētos paskaidrojumus.

Ievērojot minēto, apgabaltiesa atzīst, ka /pers. A/ rīcība paskaidrojuma sniegšanā acīmredzami liecina par vēlmi sniegt nevis objektīvus, bet gan pieteicējai labvēlīgus paskaidrojumus.

[16.8] Turklāt dienests pareizi norādījis, ka /pers. A/ sniegtie paskaidrojumi ir pretrunā dienesta konstatētajiem apstākļiem, jo /pers. A/ paskaidrojumā vairākkārt norādīts, ka viņš konsultācijas sniedza pieteicējas darbiniekiem (daudzskaitlī), lai arī attiecīgajā laikā pieteicējā bija nodarbināta tikai viena persona – amatpersona /pers. B/ (ko pirmās instances tiesas sēdē apliecināja arī /pers. B/).

Tāpat /pers. A/ dienestam sniegtie paskaidrojumi, analogi kā pieteicējas dienestam sniegtie paskaidrojumi, ir pretrunā tam, ko pieteicēja par strīdus pakalpojumu būtību skaidrojusi pieteikumā un pirmās instances tiesas sēdē.

Savukārt /pers. A/ pirmās instances tiesas sēdē vispār nespēja sniegt konkrētus paskaidrojumus par strīdus

pakalpojumu būtību, norādot, ka "tika galā ar juridiskajiem pakalpojumiem un grāmatvedības pakalpojumiem", "tēloja klientus dažādiem uzņēmumiem, lai kaut ko noskaidrotu", "pildīja daudz dažādus pieteicēja dotos uzdevumus", "skaidroja informāciju par zemesgabalu piederību" (*lietas 1.sējuma 235.-237.lapa*). Vienlaikus /pers. A/ tiesas sēdē nevarēja norādīt ne to, cik bieži pakalpojuma sniegšanas ietvaros viņš tikās ar pieteicēju, ne to, cik ilgu laiku veltīja pieteicējai sniegtajam pakalpojumam. Savukārt par vienīgo gan pieteicējas pārstāvja, gan /pers. A/ konkrēti pieminēto uzņēmumu, saistībā ar kuru darbi esot veikti, proti, SIA "Nelss", /pers. B/ un /pers. A/ sniedza atšķirīgus paskaidrojumus. /pers. B/ tiesas sēdē paskaidroja, ka bija uzdevums "skatīties" SIA "Nelss" pamatlīdzekļus, savukārt /pers. A/, sniedzot liecību, norādīja, ka viņa uzdevums bija palīdzēt piesaistīt SIA "Nelss" finanses un "sakārtot papīrus" (*lietas 1.sējuma 231. un 235.lapa*).

[16.9] Tādējādi konstatējams, ka pieteicēja un /pers. A/ nav spējuši sniegt ticamus un strīdus pakalpojuma būtību un faktisko norisi izskaidrojošus paskaidrojumus.

[17] Strīdus pakalpojuma būtība nav konstatējama arī no pieteicējas tiesai iesniegtās SIA "Audita pakalpojumu centrs" vēstules un pieteicējas SIA "Audita pakalpojumu centrs" izrakstītajiem rēķiniem (*lietas 1.sējuma 119.-134.lapa*).

Minētais pamatojams ar to, ka, pirmkārt, arī šajos dokumentos nav konkrēti identificēts, kādus tieši pakalpojumus pieteicēja SIA "Audita pakalpojumu centrs" sniedza (un kādus tad attiecīgi saskaņā ar pieteicējas apgalvoto pieteicēja būtu saņēmusi no SIA "/Nosaukums/"). Rēķinos pakalpojums formulēts analogi kā strīdus darījuma attaisnojuma dokumentos ("konsultācijas grāmatvedības un nodokļu likumdošanas jautājumos"). Savukārt SIA "Audita pakalpojumu centrs" valdes locekles vēstulē vispārīgi norādīts vien tas, ka pieteicēja, analizējot uzņēmumu grāmatvedības datus, SIA "Audita pakalpojumu centrs" sniedza informācijas vākšanas un analītiskos pakalpojumus lietās, kurās bija jāiegūst informācija par debitoru mantas nobēdzināšanu un neizdevīgu atsavināšanu pirms maksātnespējas.

Tādējādi no šiem dokumentiem nav iespējams pārliecināties ne par to, kādus tieši pakalpojumus SIA "/Nosaukums/" sniedza pieteicējai, ne par to, ka SIA "/Nosaukums/" vispār pieteicējai sniedza kādus pakalpojumus.

Otrkārt, lai arī pieteicēja norādījusi, ka attiecīgajā laikā SIA "Audita pakalpojumu centrs" pasūtītos pakalpojumus nodeva īstenošanai SIA "/Nosaukums/", rēķinos norādītais pakalpojuma sniegšanai patērētais laiks ievērojami atšķiras (SIA "/Nosaukums/" norādītais pakalpojuma sniegšanas ilgums gandrīz divkārt pārsniedz to laiku, ko pieteicēja norādījusi savos rēķinos SIA "Audita pakalpojumu centrs"). Attiecīgi arī summa, ko pieteicēja maksājusi SIA "/Nosaukums/, pārsniedz summu, ko par laika posmā no 2010.gada augusta līdz 2011.gada janvārim veiktajiem darbiem pieteicējai maksājusi SIA "Audita pakalpojumu centrs". Proti, no pieteicējas SIA "Audita pakalpojumu centrs" izrakstītajiem rēķiniem redzams, ka par pakalpojumiem, kas sniegti 2010.gada augustā, septembrī, oktobrī, novembrī, decembrī, kā arī 2011.gada janvārī pieteicēja SIA "Audita pakalpojumu centrs" izrakstījusi rēķinus par kopējo summu 23 010 lati (plus pievienotās vērtības nodoklis) (*lietas 1.sējuma 120., 121., 127., 129., 131., 133.lapa*). Savukārt SIA "/Nosaukums/ pieteicēja saskaņā ar strīdus rēķinu par 2010.gada augustā –decembrī sniegtajiem pakalpojumiem samaksājusi ievērojami vairāk – 33 750 latus (plus pievienotās vērtības nodoklis). Tādējādi veidojas pretruna ar pieteicējas pārstāvja tiesas sēdē teikto, ka pieteicēja, SIA "Audita pakalpojumu centrs" pasūtīto pakalpojumu izpildei piesaistot SIA "/Nosaukums/", par starpniecību nopelnīja apmēram 10%, jo no iesniegtajiem rēķiniem redzams, ka faktiski pieteicēja SIA "/Nosaukums/" par pakalpojumu samaksāja vairāk, nekā saņēma no SIA "Audita pakalpojumu centrs".

Ievērojot minēto, apgabaltiesa atzīst, ka pierādījumi, kurus pieteicēja iesniegusi par savu sadarbību ar SIA "Audita pakalpojumu centrs", neļauj konstatēt strīdus pakalpojuma būtību, kā arī nepierāda, ka strīdus pakalpojums faktiski notika. Gluži pretēji, šie pierādījumi liek apšaubīt strīdus pakalpojuma faktisku esību, jo nav saskatāms nekāds ekonomiskais pamats darījumam, kuru pieteicēja no SIA "/Nosaukums/ iepērk par apmēram 10 000 latiem dārgāk, nekā pēc tam realizē tālāk SIA "Audita pakalpojumu centrs".

[18] Rezumējot minēto, apgabaltiesa secina, ka no strīdus darījuma attaisnojuma dokumentiem nav konstatējams konkrēts sniegtā pakalpojuma saturs, darījumā iesaistītās personas nespēj sniegt konkrētus un konsekventus paskaidrojumus par to, kāda bija sniegtā pakalpojuma būtība, turklāt nav saskatāms strīdus darījuma ekonomiskais pamatojums. Turklāt sniegtie paskaidrojumi satur vairākas pretrunas, tostarp daļēji ir pretrunā arī tam, kas par pakalpojuma būtību norādīts attaisnojuma dokumentos.

[19] Apgabaltiesa uzskata, ka gadījumā, ja konkrēti pakalpojumi tiešām ir faktiski sniegti, darījuma dalībniekiem nevajadzētu būt nekādām grūtībām izvērsti izstāstīt to, kas tieši pakalpojumu sniegšanas ietvaros darīts. Apgabaltiesa piekrīt pirmās instances tiesai, ka 375 stundu ilgu pakalpojumu sniegšanas gadījumā darījuma dalībniekiem būtu jāspēj atcerēties konkrētus veiktos darbus un analizētos jautājumus. Tomēr ne pieteicēja, ne /pers. A/ nav spējuši sniegt konkrētus paskaidrojumus. Citus pierādījumus strīdus pakalpojumu apliecināšanai pieteicēja nav iesniegusi.

[20] Šādos apstākļos apgabaltiesai nav šaubu, ka strīdus nodokļu rēķinu nevar izmantot priekšnodokļa atskaitīšanai, jo ir pamats uzskatīt, ka rēķinā norādītie pakalpojumi faktiski nav sniegti un pieteicēja to apzinājās.

To apliecina, pirmkārt, tas, ka pieteicēja ir iegrāmatojusi strīdus darījumu, lai arī, kā jau minēts, šī darījuma attaisnojuma dokumenti acīmredzami nesniedz skaidru priekšstatu par darījuma faktisko norisi. Tādējādi pieteicēja apzināti ir iegrāmatojusi darījumus, pamatojoties uz tādiem attaisnojuma dokumentiem, kas, pretēji likuma "Par grāmatvedību" 2. un 7.panta prasībām, neļauj pienācīgi identificēt pakalpojumus, par kuriem rēķins izrakstīts. Turklāt pati pieteicēja ir atzinusi, ka rēķinā norādītais pakalpojuma apraksts faktiski neatbilda pakalpojuma būtībai. Tātad pieteicēja apzināti iegrāmatoja

darījumu, kura attaisnojuma dokumentā nav norādīta patiesa informācija par pakalpojuma būtību.

Kā atzīts administratīvo tiesu praksē, nodokļu maksātājam ir pienākums savos grāmatvedības dokumentos norādīt tādu informāciju par darījumu, kas ļauj izsekot darījumam, pretējā gadījumā nodokļu maksātājam jārēķinās, ka viņam nebūs tiesību atskaitīt priekšnodokli (*sk., piemēram, Administratīvās apgabaltiesas 2013.gada 21.jūnija spriedumu lietā Nr.A42713108, kuru par pareizu ar 2014.gada 30.maija rīcības sēdes lēmumu Nr.SKA-117/2014 atzinusi Augstākā tiesa*).

Otrkārt, kā jau minēts iepriekš, apgabaltiesai nav šaubu, ka gadījumā, ja darījumi ir faktiski notikuši, tad darījumos iesaistītajām personām nebūtu jābūt nekādām grūtībām sniegt izsmeļošu paskaidrojumu par darījumu faktisko norisi. Pieteicējas un tās darījumu partnera nespēja sniegt paskaidrojumu par pakalpojumu saturu, kā arī sniegto paskaidrojumu pretrunas ir pamats uzskatīt, ka pieteicēja apzināti ir centusies maldināt gan iestādi, gan tiesu, cenšoties radīt iespaidu, ka strīdus darījumi ir faktiski notikuši. Šāda apzināta maldināšana ļauj secināt, ka pieteicēja apzinās, ka ir iegrāmatojusi faktiskajiem apstākļiem neatbilstošus darījumu dokumentus. Arī no Augstākās tiesas prakses izriet, ka tas, ka nodokļu maksātājs nespēj sniegt skaidrus, konsekventus un pietiekami detalizētus paskaidrojumus par darījumu faktisko norisi, ļauj secināt, ka darījumi patiesībā nav notikuši un nodokļu maksātājs to apzinās (*sk., piemēram, Augstākās tiesas 2014.gada 8.oktobra rīcības sēdes lēmumu Nr.SKA-865/2014*).

Treškārt, Augstākās tiesas judikatūrā atzīts, ka tajos gadījumos, kad attaisnojuma dokumentos norādītās preces vai pakalpojumi vispār nav bijuši, ir prezumējams, ka darījuma noformēšanā iesaistītās personas to nevarēja nezināt (*sk., piemēram, Augstākās tiesas 2015.gada 17.jūnija spriedumu Nr.SKA-536/15*).

Tādējādi apgabaltiesa nepiekrīt pieteicējai, ka lietā nav iegūti un vērtēti pierādījumi par to, ka pieteicēja zināja par iesaistīšanos ļaunprātīgajos darījumos, jo atbilstoši Augstākās tiesas atziņām "zināja vai vajadzēja zināt par iesaisti nodokļa izkrāpšanā" ir faktu vērtējums, kas nav atsevišķi vēl jāpierāda. Ir jāpierāda paši fakti, uz kuru pamata ir izdarīts šāds vērtējums (*sk. Augstākās tiesas 2016.gada 9.maija rīcības sēdes lēmuma Nr.SKA-974/2016 8.punktu*). Pieteicēja kļūdaini uzskata, ka attiecīgo faktu pierādīšanai izmantojami vienīgi tieši pierādījumi. Faktu pierādīšanai var izmantot arī netiešus pierādījumus, kas savā kopumā veido pārliecinošu pamatu slēdzienam par fakta pastāvēšanu (*sk. turpat*).

Izskatāmajā lietā noskaidrotie fakti kopsakarā nerada šaubas par to, ka pieteicēja apzināti iegrāmatojusi darījuma dokumentus, kas neatbilst faktiski notikušam darījumam.

[21] Apgabaltiesa papildus norāda, ka nav nozīmes pieteicējas centieniem attaisnoties, ka dokumentos strīdus pakalpojumu tika izvēlēts raksturot kā konsultācijas grāmatvedības un nodokļu tiesību jautājumos un dienestam sniegtajos paskaidrojumos pakalpojumu būtība netika norādīta korekti un gana detalizēti tā iemesla dēļ, ka faktiski sniegtie pakalpojumi bija saistīti ar darbībām, kuras ne pieteicējai, ne SIA "/Nosaukums/" nebija tiesību veikt.

Apgabaltiesa norāda, ka situācijā, kad pieteicēja pati ir apzināti izvēlējusies darījuma attaisnojuma dokumentos un paskaidrojumos dienestam un tiesai sniegt nekorektu un nepilnīgu informāciju, pieteicējai ir jārēķinās, ka konkrētais darījums priekšnodokļa atskaitīšanas tiesību kontekstā tiks apšaubīts. Tādējādi pieteicējas skaidrojums, kādēļ tā izvairījusies sniegt konkrētus paskaidrojumus par strīdus darījumu pakalpojumu saturu, nevar būt iemesls, lai pārsūdzēto lēmumu vērtētu kā nepamatotu.

[22] Apgabaltiesa piekrīt pieteicējas apelācijas sūdzībā norādītajam, ka pieteicēja nevar uzņemties atbildību par to, kā pieteicējas darījumu partneris veic savu saimniecisko darbību. Tomēr pieteicējai izskatāmajā lietā priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības nav liegtas tāpēc, ka tās darījumu partneris pieļāvis kādus pārkāpumus, bet gan tāpēc, ka pieteicēja pati veikusi nepamatotus priekšnodokļa atskaitījumus apstākļos, kad nav iestājušies visi likuma "Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkta priekšnosacījumi, jo rēķinā norādītais pakalpojums faktiski nav saņemts un pieteicēja to nevarēja nezināt.

[23] Līdz ar to apgabaltiesa secina, ka dienests pārsūdzētajā lēmumā pamatoti atzinis, ka pieteicējai liedzamas priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības par strīdus darījumu. Tāpat dienests, pamatojoties uz likuma "Par nodokļiem un nodevām" 32.panta pirmo, otro, piekto un septīto daļu, kā arī 29.panta otro daļu, pieteicējai pamatoti aprēķināja nokavējuma naudu un soda naudu. Dienesta aprēķinos apgabaltiesa kļūdas nekonstatē.

[24] Pirmās instances tiesa spriedumā nonākusi pie pareiza rezultāta.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt SIA "Giga nams" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2014.gada 25.augusta lēmuma Nr.22.9/L-21180 atcelšanu.

Spriedumu viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente	I.Višķere
Tiesnesis	V.Poķis
Tiesnese	L.Vīnkalna